

อุปสรรคในด้านภาษีของการพัฒนาอุตสาหกรรมพอลิเอสเตอร์-ทิมพ์ผ้าของไทย

นางสาวนวลอนงค์ คันสนีย์ เกียรติ

ศูนย์วิทยพัชการ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรปริญญา เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-567-845-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

012691

J10295961

TAXATION : BARRIER TO DEVELOPMENT OF THAI'S BLEACHING, DYEING
& PRINTING TEXTILE INDUSTRY

MISS NUANANONG SANSANEYAKIAT

A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics

Graduate School
Chulalongkorn University

1987

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อุปสรรคในด้านภาษาของการพัฒนาอุตสาหกรรมพอลิเอม-ทิมพ์ฟ้าของไทย
 โดย น.ส. นवलอนงค์ คันสนีย์ เกียรติ
 ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ไกรยุทธ ชีรยาศิรินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คนบตีบัณฑิตวิทยาลัย
 (ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ วรวิญญา ผ่านเจริญ)

.....กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. ไกรยุทธ ชีรยาศิรินทร์)

.....กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพศาล เล็กอุทัย)

.....กรรมการ
 (อาจารย์ ณรงค์ จิระอุดมรัตน์)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อุปสรรคในด้านภาษีของการพัฒนาอุตสาหกรรมฟอกย้อม-พิมพ์ผ้าของไทย
 ชื่อนิพนธ์ นางสาวนวลอนงค์ สันสนีย์เกียรติ
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ไกรยุทธ อีระยาสินันท์
 ภาควิชา เศรษฐศาสตร์
 ปีการศึกษา 2529

บทคัดย่อ

อุตสาหกรรมฟอกย้อม-พิมพ์ผ้าของไทย เป็นอุตสาหกรรมหนึ่งที่สำคัญ ในขั้นตอนการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอ และมีผลต่อระบบเศรษฐกิจทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ไม่ว่าจะเป็นการจ้างงาน การสร้างรายได้ หรือการสร้างมูลค่าเพิ่มให้เกิดขึ้นในประเทศ แต่อุตสาหกรรมฟอกย้อม-พิมพ์ผ้าของไทยนี้ยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร กว่า 95% เป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่ใช้เครื่องจักรที่ขาดประสิทธิภาพ เทคนิคการผลิตยังไม่ดี สินค้าจึงด้อยคุณภาพ ส่งผลให้ผ้าฟอกย้อม-พิมพ์ของเรามีปัญหา ทั้งการส่งออก และต้องมีการนำเข้าจำนวนมาก

ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมฟอกย้อม-พิมพ์ผ้าของไทย มีด้วยกันหลายสาเหตุ คือ ด้านการลงทุน ด้านเทคโนโลยี ด้านแรงงานที่มีฝีมือ ด้านการตลาด และด้านระบบภาษี ทุกปัจจัยมีความสำคัญ แต่ระบบภาษีนอกจากจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัจจัยอื่น ๆ แล้วระบบภาษีในส่วนที่เกี่ยวกับโครงสร้างภาษีการค้าของไทยในปัจจุบัน ก่อให้เกิดปัญหาหลาย ๆ ด้านต่อระบบเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นความเป็นธรรมในการจัดเก็บ การหลีกเลี่ยงภาษี (Tax Avoidance) และที่สำคัญก่อให้เกิดการเก็บภาษีซ้ำซ้อน ซึ่งมีผลต่อต้นทุนของวัตถุดิบ และราคาสินค้าเมื่อถึงมือผู้บริโภค อันเป็นอุปสรรคในการแข่งขันกับสินค้าประเภทเดียวกันทั้งในประเทศ และต่างประเทศ

ผลของการคำนวณภาระภาษีที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ทั้งในกรณีที่อุตสาหกรรมฟอกย้อม-พิมพ์ผ้า เป็นผู้ผลิตเอง และเป็นผู้รับจ้างผลิต ได้ชี้ให้เห็นถึงการจัดเก็บภาษีการค้าที่ซ้ำซ้อนอย่างชัดเจน อันบ่งบอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับโครงสร้างภาษีสระบบปัจจุบัน แนวทางการแก้ไขควรจะนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax : VAT) มาใช้แทน เพราะไม่ว่า

อุตสาหกรรมฟอกย้อม-พิมพ์ผ้าจะผลิตเอง หรือรับจ้างผลิต การจัดเก็บแบบภาษีมูลค่าเพิ่มจะดีกว่า คือก่อให้เกิดภาระภาษี (Tax Incidence) ที่ต่ำกว่าการจัดเก็บแบบระบบปัจจุบัน ทั้ง ๆ ที่การคำนวณเป็นเพียงกรณีศึกษา ไม่ได้ใช้ต้นทุนที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม แนวทางที่จะนำภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้แทนภาษีการค้านี้ รัฐบาลก็กำลังใช้เวลาและความรอบคอบในการศึกษา นั้นก็แสดงให้เห็นถึงการสอดคล้องกันในเรื่องเท็จจริงที่ว่า โครงสร้างภาษีการค้าของไทยในปัจจุบัน มีปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thisis Title TAXATION : BARRIER TO DEVELOPMENT OF THAI'S
BLEACHING, DYDING & PRINTING TEXTILE INDUSTRY

Name Miss Nuananung Sansaneeeyakiat

Thesis Advisor Dr. Kraiyuth Theeratayakenant

Department ECONOMICS

Academic Year 1986

ABSTRACT

Thai's bleaching, dyeing & printing industry is one of the important process in textile industry. It influ^{ce}nces the economy directly and indirectly through generation of employment, income, value added existed in Thailand. But this industry is rather under developed. More that 95% of the industry consists of small and medium firms which utilize inefficient technique. Thus theirs goods are mostly of low quality and hence creat^es the problem on finished fabrics for export and needed to be imported.

Barriers to development of this industry are invesment, technology, skill labor, marketing and the tax system. All of them are important especially the tax system in Thai that made tax inequity, tax avoidance and tax incidence. The result of calculation of tax incidence in textile industry shows clearly the structural problem of the business tax. The best alternative to solve this problem is to replace the business tax with the value added tax. Comparison of tax incidence of the two taxes clearly favors the latter.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง "อุปสรรคในด้านภาษีของการพัฒนาอุตสาหกรรมพอกย้อม-พิมพ์ผ้าของไทย" นี้ สำเร็จลงได้เนื่องจากผู้จัดทำได้รับความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากหน่วยงานและบุคคลหลายท่าน นับตั้งแต่คุณปราโมทย์ วิทยาสุข, คุณงามจิต ถวัลยวิษจิต จากกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระทรวงอุตสาหกรรม คุณพงศ์ภาณุ เสวทรุนทร์ เจ้าหน้าที่กองนโยบายและภาษีอากร กระทรวงการคลัง และคุณवलลือ ไทยถาวร เจ้าหน้าที่ห้องสมุด ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

และวิทยานิพนธ์นี้จะไม่อาจ เป็นจริงได้ หากไม่ได้รับการเอาใจใส่จากท่านคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทั้ง ๓ ท่าน ได้แก่ รองศาสตราจารย์ วรัญญา ผ่านเจริญ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ไพศาล เล็กอุทัย อาจารย์ณรงค์ จิระอุดมรัตน์ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งรองศาสตราจารย์ ดร.ไกรยุทธ ธีรยศานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งคอยให้คำปรึกษา และแนะนำแก่ผู้จัดทำอย่างอดทนยิ่ง

นวลอนงค์ ศันสนีย์เกียรติ

พฤษภาคม 2530

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ซ
บทที่	
1 บทนำ	1
- ที่มาของปัญหา	1
- ความสำคัญของการศึกษา	5
- วัตถุประสงค์ของการศึกษา	15
- ขอบเขตของการศึกษา	15
- วิธีการศึกษา	16
2 โครงสร้างของอุตสาหกรรมสิ่งทอ	18
- ประวัติของอุตสาหกรรมสิ่งทอ	18
- อุตสาหกรรมเส้นใย	22
- อุตสาหกรรมปั่นด้าย	26
- อุตสาหกรรมทอผ้า	30
- อุตสาหกรรมฟอกย้อม-พิมพ์ผ้า	31
- อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูป	34
3 ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาอุตสาหกรรมฟอกย้อมและพิมพ์ผ้าของไทย	39
- ด้านการลงทุน	51
- ด้านเทคโนโลยี	51
- ด้านแรงงานช่างฝีมือ	53
- ด้านการตลาด	53

	หน้า
- ด้านระบบภาษี	55
1. ภาษีอากรนำ เข้า	55
2. มาตรการกีดกันและเขต เขตภาษีอากร	57
3. ภาษีการค้า	58
4. ลักษณะความสำคัญและความซ้ำซ้อนของ โครงสร้างภาษีในอุตสาหกรรม สิ่งทอไทย	61
5. แนวทางและข้อ เสนอแนะในการแก้ปัญหาความซ้ำซ้อนของภาษีการค้าของไทย	87
6. สรุป	105
บรรณานุกรม	110
ภาคผนวก	113
ประวัติ	160

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	รายได้ประชาชาติตามราคาตลาดของ 4 สาขาใหญ่ ปี 2524-2528	6
2	รายได้ประชาชาติตามราคาตลาดของสาขาอุตสาหกรรม ปี 2524-2528	7
3	สถิติการนำเข้า การส่งออกและดุลการค้าสิ่งทอของไทย ปี 2524-2528	8
4	สถิติมูลค่าสินค้าสิ่งทอที่สำคัญ ๆ ส่งออกในระยะปี 2524-2528	9
5	สถิติการส่งออกผ้าผืนของไทยไปตลาดต่างประเทศ ปี 2524-2528	13
6	การผลิตและการใช้กำลังการผลิตในอุตสาหกรรม เส้นใยประดิษฐ์ พ.ศ. 2521-2527	24
7	สัดส่วนต้นทุนการผลิต เส้นด้ายและผ้าบางชนิดในระยะปลายปี 2524-ต้นปี 2525	29
8	จำนวนเครื่องจักรสิ่งทอ (พ.ศ. 2504-2527)	32
9	ต้นทุนการผลิตของโรงงานฟอกย้อมและพิมพ์ผ้าในประเทศไทย	35
10	โครงสร้างต้นทุนการผลิต และการจำหน่ายค่อหน่วยของ เสื้อผ้าสำเร็จรูป (ปี 2525)	37
11	สัดส่วนจำนวนแรงงานต่อเครื่องจักรในอุตสาหกรรมฟอกย้อม-พิมพ์ผ้า	41
12	จำนวนโรงงานฟอกย้อม-พิมพ์ผ้า ใน เขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล แบ่งตามขนาดของอุตสาหกรรม	42
13	สถิติมูลค่าการนำเข้าผ้าผืน ปี 2522-2527	47
14	จำนวนโรงงานแยกตามขั้นตอนการเตรียมผ้าในโรงงาน	49
15	จำนวนเครื่องจักรพิมพ์ย้อมของโรงงานฟอกย้อม-พิมพ์ผ้า 80 โรงงาน	52
16	อัตราขาด เขยค่าภาษีอากรผลิตภัณฑ์สิ่งทอส่งออกที่ผลิต ในราชอาณาจักร ที่ อ.1/2525	60
17	อัตรภาษีการค้า 2530	75